

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ἅλα ἐν γένει τὰ Σχολαία (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξά-
μνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Διημέριον γρόσια διατριπ. 50-
Ἀμερικῆς δολλάρια 5.— Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνητοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ, 1979

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν ἰαν Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν ἰαν οἰαυδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθήναι, 17 Ἰουνίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 29

Ἡ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑ^Σ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ ἡ κυρὰ Σαθραῖνα ἔσχισε τὸ
γράμμα τῆς γυφτοπούλας, τὸ ἔσχισε
σὲ δύο, σὲ τέσσερα, σὲ ὀκτώ, σὲ εἰκοσί,
σὲ χίλια κομμάτια πού τὰ
σκόρπισε στοὺς τέσσερις ἄ-
νέμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'

Ἄρκετόν καιρὸ ἡ γυφτο-
πούλα ἔκανε ὑπομονὴ πε-
ριμένοντας ἀπάντησιν. Ἦ-
ταν ἀδύνατον νὰ μὴν τὴν
λυπηθῆ ἡ κυρὰ Μαρία. Ἡ
μητέρα τοῦ γιατροῦ θὰ
τὴν παρακαλοῦσε καὶ σὺ
τέλος θὰ τὴν κατάφερνε.
Καὶ ἡ Ἐμορφία πού τόσο
ἔκλαιγε διὰ τὴν εἶδα νὰ
φεύγῃ! Εἶναι δυνατόν νὰ
μὴν τὴν ἀγαπᾷ πιά; Ὀχι,
καὶ βέβαια θὰ τῆς ἔγρα-
ψαν νὰ ξαναπάῃ. Καὶ πό-
σο φρόνιμη καὶ ἡσυχὴ θὰ
ἦταν πιά. Ἡ κυρὰ Μαρία
γερνοῦσε ἕως αὐτὴν μεγά-
λωνε, ἡ γριὰ γιὰ γιὰ ἀδύ-
νάτιζε, μὰ ἡ γυφτοπούλα
δυναμῶνε καὶ θὰ ἦταν εὐ-
τυχισμένη ἂν μπορούσε νὰ
ἐργάζετο αὐτὴ καὶ νὰ βλέ-
πῃ τὴ γριὰ γιὰ γιὰ καθι-
σμένη στὴν πολυθρόνα
τῆς. Καὶ ὁ κύρ-Πέτρος, ὁ
χρυσὸς ἐκεῖνος ἀνθρώπος,
Ἡ γυφτοπούλα ἤξερε τώ-
ρα καλὴ μαγειρικὴ καὶ
πόση χαρὰ θὰ τῆς ἔκανε
νὰ τοῦ μαγειρεῖ τὰ φα-
γητὰ πού τοῦ ἄρεσαν. Τὸν
φανταζόταν νὰ τρώῃ καὶ
νὰ λέγῃ μὲ τὴ βροντερὴ
φωνή του: «Νὰ φαγητὰ
μιά φορά! ἔχε τὴν εὐχὴ

μου, Μαρία! Ἡ Καὶ ὁ γιὰτρος, καὶ ἡ
μητέρα του, καὶ ὁ Ἰωσήφ, ὁ γιὸς
τῆς μυλωνοῦς!

Ὅλα αὐτὰ συλλογιζόταν ἡ Μαρία

— Μαρία! — Ζάνη! (Σελ. 254, στ. β')

καὶ παρηγοριόταν. Μὰ πολλὲς μέρες
πέρασαν καὶ καμμιά ἀπάντησιν δὲν
ἔρχόταν. Καὶ πάλι τὴν ἐπιανε ἀπο-
γοήτευσιν, οἱ δουλειεὲς ἔμειναν πίσω
γιατὶ δὲν εἶχε καμμιά ὄρεξιν νὰ τίς
κάνῃ καὶ ἡ γυφτοπούλα τῆς κυρὰ Σαθ-
ραῖνας ξανάρχισε: «Ἄ μ' αὐτὸ τὸ
παλιοκάρτεσο δὲν ὑποφέρεται!» φώ-
ναζε καὶ ἐ στιγμῇ.

Μὰ ἡ Μαρία ἔλεγε μέ-
σα τῆς: «ἔχε χάριν, κυ-
ρὰ μου, πού εἶναι χειμῶ-
νας. Ὅταν ἐμοὶ ἀνοιξῇ
λιγάκι ὁ καιρὸς καὶ θὰ
μπορῶ νὰ κοιμηθῶ ἔξω,
κάτω ἀπ' τὰστρα θὰ σοῦ
φύγω μέρα μεσημέρι καὶ
μιά καὶ δύο στὴν καλὴ μου
κυρὰ Μαρία!»

— Ἐλα ἀκαμάτρα, ἀκό-
μα δὲν ἀναφες φωτιά, κού-
τσουρο, εἶπε ἕνα πρωὶ ἡ
Χοντροκατερίνα στὴ Μα-
ριά μπαίνοντας στὸ μαγει-
ριό. Τὸ πρόσωπό τῆς ἦ-
ταν πριεμένο ἔλο ἀπὸ τὸν
πολὸν ἔπνο γιὰτὶ συνήθιζε
νὰ στέλνῃ κάτω τὴ Μα-
ριά νάνάθη τὴ φωτιά καὶ
νὰ σκουπίξῃ τὸ μαγειριό
κι' αὐτὴ νὰ μένῃ στὸ κρεβ-
δάτι τῆς λίγη ὥρα παρα-
πάνω.

— Ἐβαλα φωτιά, εἶπε
ἀτάραχα ἡ Μαρία, νὰ τώ-
ρα ἀρχίζει νὰ πιάνῃ.

— Προκόψαμε ἂν περι-
μένουμε ν' ἀνάψῃ ἔτσι,
δὲν ἔρριχνες, κακομοῖρα
μου, κάμποσα κλαδιά;

— Ἐρρίξα ἕσα εἶχε ὁ
Μητσος, λησμονῆσε νὰ
πάῃ νὰ φέρῃ.

— Καὶ δὲν πᾶς ἐσύ; ὁ
Μητσος λείπει μὲ τὸν ἀ-
φέντη καὶ θὰ γυρίσουν τὸ
βράδυ. Πήγαινε σὺ. Στά-
σου νὰ σοῦ βάλω καὶ μιά

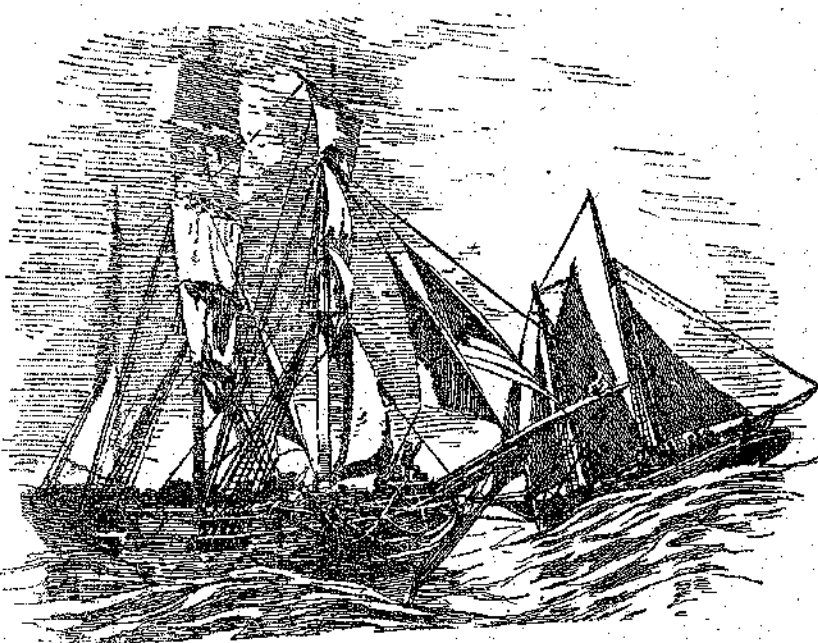
και σκίβοντας, άκουμπούσε το κεφάλι του στη βούρσα. . .
 Πόνεσε πολύ. 'Η βούρσα όμως, με δυό-τρεις γύρους, τον χτένισε. Να όπως τον βλέπετε εδώ. Μά είναι χτένισμα αυτό, είναι «κόμμωση» για παιδί; Και μ' αυτιά τα γάλια, νομίζοντας πως κάτι έκαμε, γύρισε στο σπίτι του.
 «'Η μαμά μου, συλλογιζόταν, δεν θα με μαλλώση. Είμαι τουλάχιστο χτενισμένος. Και μετάξιμο που θα έχω μουστάκι και γένεια, πάω στο κουρείο και τ'α κόβω».
 ('Ακολουθεί)
 Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ
 ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια από το προηγούμενο. —
 — Με συγχωρείτε πολύ, αλλά σας ρώτησα το δρόμο μου. 'Αν ο κύριος που άσχαλείται με τη γεωργία, εκείνος με τα γένεια, έχει την καλωσύνη να τ'ο κλείση, το ξυριτό μόνο μ'α θα είχε ίσως την ευγένεια να μ'ας φωτίση.
 — 'Ακου τα, Σάλτερς, που πήγες και μ'α έκανες θέατρο, είπε ο Ντίσκο θυμωμένος.
 Κι' επειδή δεν άνεχόταν να εξακολουθήση ή συζήτηση σ' αυτό τόν τόνο πέταξε στο βαπόρι άντικρά το μήκος και τ'ο πλάτος χωρίς άλλη κουβέντα.
 — Άυτοι εκεί μέσα είναι έθιοι τους τρελλοί για δέσιμο, είπε ο πλοίαρχος, δίνοντας διαταγές στις μηχανές και πετώντας ένα πακέτο έφημερίδες στη γολέτια.
 — 'Αν υπάρχεις σ' ελόκληρο τόν κόσμο άνθρωποι πιο βλάκες κι' από σένα ακόμη Σάλτερς, αυτός ο καπετάνιος και τ'ο τσομ-μο του είναι οι χειρότεροι που έχω συναντήσει στη ζωή μου, είπε ο Ντίσκο καθώς ξεμάχρυνε τ'ο 'Εδώ είμαστε. 'Εγώ πάω να τ'ους δώσω ένα μάθημα που αφήνουν τ'ο καράδι τους να κοιμάται επάνω σ'ε τούτη τη θάλασσα σάν τ'ο μικρό παιδί στην κοόνια κι' έρχεται ή άφεντιά σου και μού τα χαλάς ελα. Δεν θα μάθης τέλος πάντων ποτέ σου να μιλάς μονάχα όταν πρέπει.
 'Ο Ντάν, ο Χάρβεϊ και οι άλλοι στέκονταν παραπλω και εκλείναν

τ'ο μάτι και κρυφογελοῦσαν. Μά ο Ντίσκο και ο Σάλτερς γκρίνιαζαν στα σοβαρά ως τ'ο βράδυ. 'Ο Σάλτερς όποσδήποτε καλά και σώνει πως ένα βαπόρι που μεταφέρει γελάδια και πρόβατα δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένας σταυλος που ταξιδεύει, ενώ ο Ντίσκο επέμεινε πως κι' έτσι ακόμη αν είχε τ'ο πράγμα, τ'ο φιλότιμό του σάν ψυχράς που ήταν άπαιτούσε να αφήση τόν καπετάνιο του να βάλη αυτές τ'α πράγματα στη θέση τους.
 'Ο Μεγάλος Τζάκ έκανε ύπομνη ή ως τ'ο βράδυ — όταν ο καπετάνιος είναι κακόκεφος κάνει έθιο τ'ο πλήρωμά του δυστυχισμένο — κι' όταν άπόφαγαν, πριν σηκωθούν από τ'ο τραπέζι, ειπε:

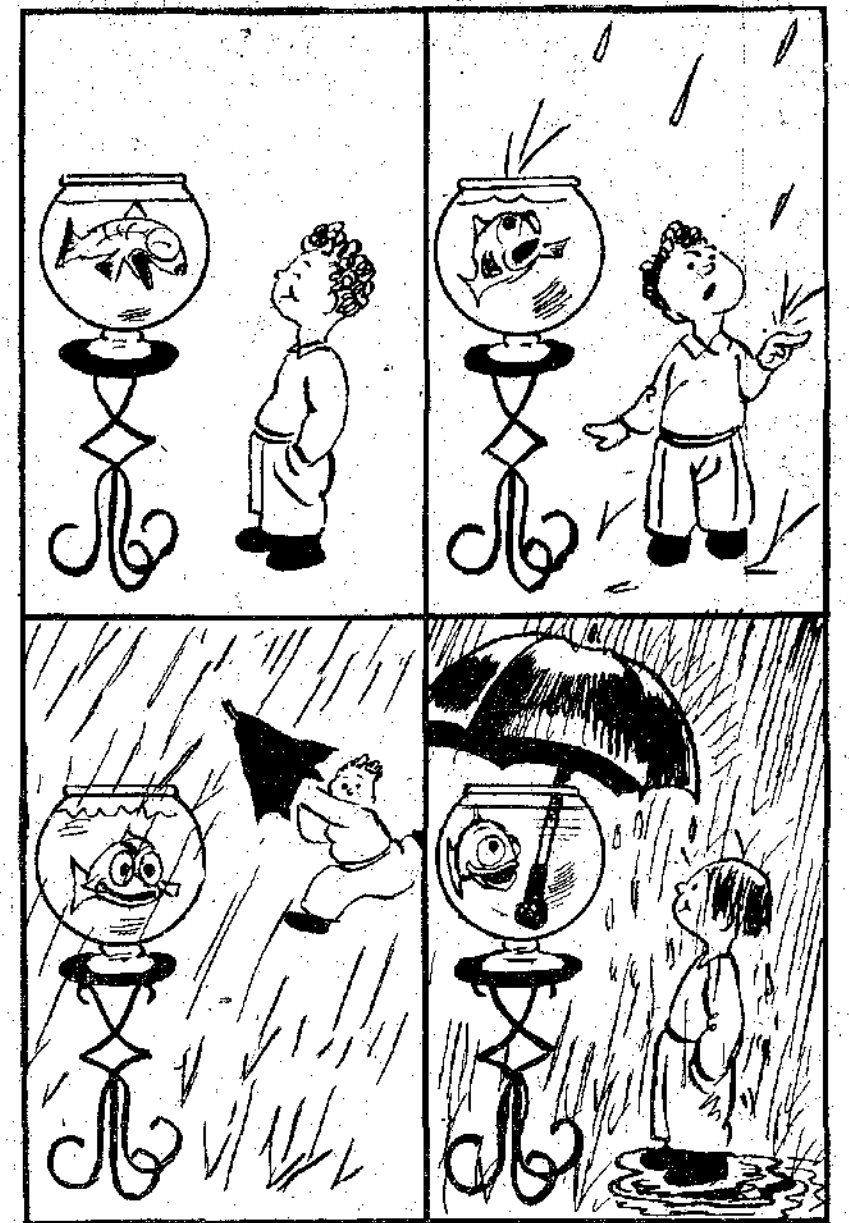
— Γιατί σκάζετε τη χολή σας με τ'ο τί θα πουν αυτοί;
 — Γιατί χρόνια ελόκληρα θα λένε αυτή την ιστορία και θα γελάνε μαζί μας, ειπε ο Ντίσκο. 'Ακούς, δεν τ'αίξαν καλά τ'α ζωντανά τους! Μ'ας ρεζίλεψι!

— 'Ε, έσείς κει κάτω. 'Από τ'ο Σάιν-Μαλό είσαοτε: (Σελ. 245, στ. β')

— 'Εγώ δεν τ'α βλέπω έτσι τ'α πράγματα, ειπε συμβιβαστικά ο Μεγάλος Τζάκ. 'Ακούσε Ντίσκο. Που ή άλλο βαπόρι θα καταδεχόταν σήμερα, και με τέτοιον καιρό μάλιστα, να πάση συζήτηση μ' ένα καρυδότσουφλο σάν τ'ο δικό μας, κι' όχι μόνον να τ'ο παρακαλέση να τ'ο δείξη τ'ο δρόμο του μα και ν' άκούση σοφές συμβουλές για τήν τροφή που πρέπει να δίνη στα ζώα που μεταφέρει. 'Ε, και βέβαια δεν θα τήν λησμονήσουν αυτή τη συζήτηση. Με δυό λόγια τ'ους δώσαμε δυό πρώτης τάξεως μαθήματα.
 'Ο Ντάν έδωσε κάτω απ' τ'ο τραπέζι: μια κλωτσιά στον Χάρβεϊ που έχωσε τ'ο πρόσωπό του μες στο πιάτο του για ν'α κρύψη τ'α γέλια του.
 — 'Ε, και τι; ειπε ο Σάλτερς βλέποντας πως άνακτούσε κάπως τ'ο γόητρό του, εγώ τ'ο είπα πως δεν ήξερα αν αυτό ήταν δουλειά δική μου και μάλιστα τ'ο είπα πριν μιλήσω.
 — Μια και τ'ο ειπε, έκανε ο Τόμ Πλάττ, προσκολλημένος πάντα πιστά στην πειθαρχία και στην έθιμοτυπία, μια και τ'ο ειπε, μου φαίνεται, Ντίσκο, πως θα έπρεπε να τ'ο πής να σταματήση, αν έσο θαρροῦσες πως ή συζήτηση άρχισε να είναι — όπως δεν έπρεπε να είναι τ'ολοσπάντων.
 — Κι' εγώ αυτό λέω, αν δεν ήταν καλύτερα να κάνω έτσι, ειπε ο Ντίσκο που βρήκε μια διέξοδο να ύποχωρήση χωρίς να χάση τ'ο κύρος του.
 — 'Ε και βέβαια έτσι έπρεπε να κάνης, ειπε ο Σάλτερς, έσο είσαι εδώ τ' άφεντικό. Κι' εγώ θα σταματοῦσα εὐθὺς με τη πρώτη λέξη, όχι γι' άλλο λόγο μ'α για να δώσω τ'ο καλό παραδειγμα σ' αυτά εδῶ τα δυό παλιόπαιδα, τ'ους μούτσους μας.
 — Δεν στέλεγα εγώ, Χάρβεϊ, πως στο τέλος στην πλάτη μας θα ξεποῦσε πάντα κι' ως μ'ην έχωμε φταίξει σε τίποτε; Τί τ'α θέλεις όμως, δεν θάθελα να χάσω αυτό τ'ο θαύμα κι' αν εδῶ να μ'εσ μεσ μερτικό μου!
 — Μια φορά που φάρεμα με τ'ο «Λούσυ Χόλμς» ειπε ο Μανουέλ με τη γλυκειά φωνή του, πάμε τ'ο ψάρι στο Γκλώστερ και δεν τ'ο θέλανε. Δεν

Η ΕΞΥΠΝΑΔΑ ΤΟΥ ΜΙΚΕ

1. "Α, τί ωραίο χουσόφαρο.—2. "Ω, βρέχει! τ'ο κακόμοιρο είναι έξω και τ'α βραχί!—3. Γρήγορα μια όμπρέλλα!—4. "Ε, τ'ώρα είναι καλά...

μας δίνανε τίποτε. Στριβουμε πλώρη κατά τή θάλασσα και τραβάμε να τ'ο πουλήσουμε σε κανένα από τ'α Φαγιάλ*. 'Υπτερα φρεσκάρει ο άέρας και άδύνατο να ιδούμε κατά ποῦ πάμε. 'Όλο και πιο φρεσκάρει ο άέρας και μ'ας πάει πρώμα κατά κάτω. Μετὰ πολλά βλέπουμε στεριά κι' άρχίζουμε έτσι κάπως να νοῦθουμε σάν πολλή ζέστη. Βλέπουμε και ένα βρίκι, κι' έρχεται και μέσα δυό-τρεις νέγροι. Τους ρωτᾶμε που βρισκόμαστε και μ'ας λένε πως είμαστε —περὸ φανταζόμαστε έσείς πως είμαστε;
 — Στις Καναρίες, ειπε ο Ντίσκο αφού σκέφθηκε λίγο.
 — Στο Μαλάγκο, ειπε ο Τόμ Πλάτ.
 — Όχι. 'Ακόμα χειρότερα. Βρισκόμαστε κάτω από τ'ο Μπισάγκος και τ'ο βρίκι ήταν από τή Διέβρια. Μονοκοπανιά πουλήσαμε ελο μας τ'ο ψάρι! Αὐτή ήταν καλή δουλειά μια φορά, ε τί λέτε;
 — Μά μπορεί μια γολέτια σάν κι' αυτήν εδῶ να κάνη κατ' εὐθείαν έλο τ'ο ταξίδι ως τήν 'Αφρική; ρώτησε ο Χάρβεϊ.
 — Μπορεί ακόμα και τ'ο 'Ακρωτήριο Χόρν να καθαρίζη, αν άξίση τόν κόπο να κάνη ένα τόσο μεγάλο ταξίδι κι' αν έχη τράφιμα, ειπε ο Ντίσκο. 'Ο πατέρας μου πήγε με τ'ο καραβάκι του, — δεν θάταν μεγαλύτερο από πενήντα τόννους μου φαίνεται, Ρούπερτ τ'ο έλεγειν — τ'ο πήγε ως τ'α παρόδουνα τ'ης Γροιλανδίας, τ'ο χρόνο που ελα τ'α ψαράδικα είχαν βαλθει να κυνηγήσουν τόν μπακαλιάρω ως εκεί επάνω. Και να ιδης που είχε πάρει μαζί του και τή μητέρα μου — εγώ λέω πως τ'οκανε για να τ'ης δείξη πως βγαίνουν οι παράδες — και τ'ους κλείσανε οι πάγοι και γεννήθηκα στο Ντίσκο. 'Εγώ βέβαια δεν θυμῶμαι τίποτε απ' ελα αυτά. Γυρίσαμε πίσω όταν λυώσανε τ'α χιόνια, τήν άνοιξη, και μού δώσανε τ' όνομα τ'ο μέρους που γεννήθηκα. 'Ασχημο παιχνίδι αυτό για ένα μωρό, μ'α ελοι μας είναι γραφτό να κάνουμε λάθη σ' αυτό τόν κόσμο.
 — Βέβαια, βέβαια, ειπε ο Σάλτερς κουνώντας τ'ο κεφάλι του. 'Όλοι μας είναι γραφτό να κάνουμε λάθη κι' ένα έχω να πῶ σ'εσάς τ'ους μούτσους που είσαοτε εδῶ μπροστά και μ' ακούτε, πως όταν κάνετε ένα λάθος — και τ'ο λιγώτερο που θα κάνετε είναι: καμιά έκατοστή τήν ήμέρα — τ'ο καλύτερο απ' ελα είναι ύστερα να τ'ο παραδεχόσαστε τίμια, σάν σωστοί άντρες.
 'Ο Μεγάλος Τζάκ έριξε μια μα-
 * Στις 'Αζόρες.

τιά, μια φοβερή ματιά που προωρίζονταν για ελους εκτός από τ'ο Ντίσκο και τόν μπάμπι-Σάλτερς κι' έτσι έληξε τ'ο έπεισόδιο.
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'
 Τ'ο άλλο πρωϊ έτυχε να συναντήσουν ένα πλήθος πανιά που ελα εστριβαν άργά-άργά από τ'α βορειανατολικά στα δυτικά. Τή στιγμή όμως άκριβως που λογάριζαν πως κέντευαν να φθάσουν στους Μπάνκους τ'ης Παρθένου, τ'ους πλάκωσε ή δμίχλη κι' έπρξαν τήν άγκυρα περιτριγυρισμένοι από τ'α άδιάκοπα κουδου-

νίσματα που έκαναν άόρατες καμπάνες γύρω τους. Δεν ψάρεψαν καθόλου, μά τόχαινε καμμιά φορά ψαρόβαρκα να συναντᾶ μ'αν άλλη μέσα στην δμίχλη και να λένε τ'α νέα τους.
 'Εκείνη τή νύχτα, λίγη ώρα πριν εημερώσει, ο Ντάν και ο Χάρβεϊ που είχαν χορτάσει ύπνο, γλύστρησαν άθόρυβα από τις κουκέτες τους γ'α να κλέψουν τηγανίδες. Δεν όπ'ηρχε κανένας λόγος να τις παίρνουν κρυφά. Μά οι κλεμμένες τ'ους φαίνονταν νοστιμώτερες και διασκέδάζαν βλέποντας τ'η φύρακα τ'ο μ'αγειρα.
 ('Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

